

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1546. usque ad annum 1549

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118529

§. 9. Dilinga & Donaverta a Protestantibus capta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66608)

Sæcul. XVI. A.C. 1546. Monachium inter & Ratisbonam loci opportunitate valde commodam occupavit, ibidemque ad Isaram flumen castra inter hostilem exercitum & Landshutanam civitatem metatus ibi Papæ copias præstolatus est, quæ elusa etiam Protestantium solertia, die septima Augusti cum decem peditum millibus, ac mille quingentis equitibus feliciter sese Cæsareis junxerunt. Paulo post accesserunt quoque Hispani ex Hungaria evocati, adeo ut Cæsaris exercitus quadraginta quinque bellatorum millia, omnes selectioris militiæ Viros recenseret, atque in aciem procedere, foederatisque resistere posset.

§. IX.

Dilinga & Donaverta a Protestantibus capta.

Sleid. p. 605. *Belcar. n. 22.* *Thuan. l. 2.* *Antonius de Vera hist. de Charl. V. p. 243.* Protestantibus sub primis belli auspiciis quasdam urbes, quas in itinere offenderant, occuparunt, ac præprimis die vigesima tertia Julii Dillingam Episcopi Augustani urbem ceperunt, postea vero Donavertanæ urbis cives ad deditionem sollicitantes nonnisi post tentatam irruptionem illam in suam potestatem redegerunt: Porro Saxo necnon Hassiæ Landgravius toti exercitui præerant, ac prælii curam partiebantur

tur cum Joanne Ernesto Saxoniae Ele-
 ctoris fratre, Joanne Friderico ejusdem
 Electoris filio, Philippo Brunvicensi
 Duce, ejusque quatuor Filiis, Franci-
 sco Luneburgico, Wolfgango Anhalti-
 no, Christophoro de Henneberg, Gui-
 lielmo de Wirtemberga, Christophoro
 Oldenburgico, Huberto Bichlingo ac
 pluribus aliis. Porro Antonius de Ve-
 ra, qui Caroli Cæsaris vitam descripsit,
 superbas recenset inscriptiones, quas
 Protestantes suis vexillis affixerunt, ac
 præprimis in Landgravii vexillo hæc
 verba legebantur: *Jam securis ad radi-*
cem posita est, omnis ergo arbor, quæ non
facit fructum bonum, excidetur, & in ig-
nem mittetur. Saxoniae Dux suis signis
 hanc inscriptionem non nihil speciete-
 nus magis modestam, licet illa nequa-
 quam veritati consona esset, apponi jus-
 sit: *Salva nomen tuum Domine.* Rex au-
 tem Daniæ, qui & ipse huic factioni
 accessit, vexillum habebat, cui
 hæc verba erant inscripta: *Tui libera-*
tores venient tibi ab Aquilone. Hæc ta-
 men inscriptio ipsis etiam foederatis ni-
 mium insolens videbatur. Interea hi
 rebelles, qui Cæsaris iter explorabant,
 ad sextam ferme Leucam ad illius ca-
 stra procedebant, missoque ad eum E-
 phebo ac tibicine eidem bellum nuntia-
 bant, epistola quadam hastæ cuspidi af-
 fixa,

Sæcul XVI.

A.C. 1546

Matth. 3.

v. 10.

Hist. Eccles. Tom. XXXIX. B

Sæcul. XVI. A.C. 1546. fixa, prout tum in Germania mos ferebat. Hanc accepit Albæ Dux, missisque hisce fecialibus responsi loco suspendii supplicium minitatus est, Cæsar tamen eisdem vitæ veniam fecit.

§. X.

Utriusque exercitus concursus ac velitationes.

Belcar. l. 24. *num. 23.* *Vera p. 246.* *Es 257.* *Thuan. l. 2.* Postquam Papæ ac Hispanorum copiæ Cæsareis junctæ essent, Carolus Imperator Ratisbonam reversus est, Protestantes vero, cum eundem in Misniam & Saxoniam irrupturum timerent, duobus pontibus Danubio impositis hunc amnem trajecerunt: ast longius progressis fuit nuntiatum, quod Cæsar itinere Ingoldstadium versus arrepto ad Danubii litus prope Neostadium castra metatus sit, ac duobus pontibus celeriter constructis ex quibusdam cymbis ac virgultis hoc flumen cum exercitu suo trajecerit: Cum igitur hoc pacto Ingoldstadium propius accederet, hostes quoque, qui ob eorum numerum haud spernendi erant, Cæsareis tentoriis copias ad-moverunt; quapropter Carolus copias suas ad pugnam instruxit: verum Saxonix Elector prælii opportunitatem declinabat, tutius fore ratus, quod suis tormentis eminus Cæsareos lacefferet, quam